

HAKA arengukava täitmise aruanne 2025

Sisukord

2025. aasta versta-postid.....	2
Partnerlusuuring 2025 HAKA rollist, mõjust, kuvandist ja partnerite ootustest.....	3
1 Õppeasutused.....	4
Ülevaade tegevustest ja tulemustest 2025	5
1.1. Kvaliteedihindamised	5
1.2. Uute hindamismudelite arendus.....	7
1.3. Juhendmaterjalid õppeasutustele	7
1.4. Eneseanalüüsi koolitused ja rahulolu koolitustega.....	8
1.5. Seminarid, arendusprogrammid jm õpisündmused.....	9
Järeldused.....	11
2 Ekspertid.....	12
Ülevaade tegevustes ja tulemustest 2025.....	12
2.1. Ekspertide võrgustik.....	12
2.2. Õppeasutuste tagasiside ekspertide töö kvaliteedile	14
Järeldused.....	15
3 Õppijad	15
Ülevaade tegevustest ja tulemustest	16
Järeldused.....	17
4 Partnerid	17
Ülevaade tegevustest ja tulemustest 2025	17
4.1. Siseriiklik võrgustikutöö.....	17
4.2. Analüüsid ja ülevaated.....	19
Järeldused.....	20
5 Rahvusvaheline kogukond.....	20
Ülevaade tegevustest ja tulemustest 2025	20
Järeldused.....	23
6 HAKA kui organisatsiooni arengueesmärk	24
6.1. HAKA tegevuste planeerimine on ressursisäästlik ja säilenõtk.....	24
6.2. HAKAs on arengukava eesmärkide saavutamiseks piisav arv pädevaid ja motiveeritud töötajaid.	25
6.3. HAKA rahalised vahendid on piisavad põhitegevuste kvaliteetseks elluviimiseks ning nende pidevaks parendamiseks.	27
6.4. Kvaliteedikultuur on kõigi HAKA töötajate poolt ühtselt mõistetud, väärtustatud ja järgitud.....	28
Järeldused.....	28

2025. aasta versta-postid

2025. aasta oli HAKAs uute kvaliteedihindamise mudelite väljatöötamise ja käivitamise ning oma rolli läbimõtestamise aasta.

Uued kvaliteedihindamise mudelid sündisid selle aasta jooksul kõrghariduses, kutsehariduses ja täienduskoolituses.

Uut institutsionaalse akrediteerimise mudelit **kõrghariduses** võib nimetada innovaatiliseks mitte ainult Euroopa, vaid ka maailma mastaabis. Mudelisse on lõimitud mitte ainult eri liiki õpped (kõrgharidusõpe, täienduskoolitus, rakenduskõrgkoolide puhul ka kutseõpe), vaid ka teadus- ja arendustegevuse kordushindamine. Lisaks on kõrgkoolidel võimalik pärast hindamisprotsessi lõppu saada süvitsi minevat tagasisidet mõnele kõrgkooli seisukohast esmatähtsatele parendusvaldkonnale. Kõrghariduse hindamisnõukogu kinnitas uue mudeli aprillis ning septembris tutvustasid seda oma kolleegidele institutsionaalse akrediteerimise mudeli tööühma kuulunud kõrgkoolide esindajad. Paralleelselt sellega oli aga esimene kõrgkool – Sisekaitseakadeemia – juba sisenenud hindamisprotsessi.

Kutsehariduses töötas laiapõhjaline tööühm eelmise hindamisperioodi analüüsile toetudes välja uue lähenemisviisi: õppekavarühma põhist kvaliteedihindamist asendab õppeasutuse kui terviku hindamine. Märgiline oli erinevate osapoolte sisuline kaasamine sellesse arendusprotsessi, mis päädis lõpuks kõikide osapoolte toetusega uuele mudelile: Eesti Kutseõppe Edendamise Ühingu sügisseminaril 13.-14. novembril kinnitasid osapooled selget toetust valitud lähenemisviisile. Kuigi selle täismahus rakendamine on võimalik pärast muudatuste sisseviimist õigusaktidesse, on siiski ka kehtivates regulatsioonides piisavalt paindlikkust, et uut mudelit piloteerida.

Täienduskoolituses käivitas mudeliarenduse täiskasvanute koolituse seaduse muudatuste eelnõu vastuvõtmine riigikogus jaanuaris 2025. Sellega seadustati mikro kvalifikatsiooniõpe ning loodi võimalus ka mitteformaalasutustele seda pakkuda. Eeltingimuseks on õppekavarühma kvaliteedihindamise edukas läbimine. Ministri määrus, mis andis HAKAle õiguse hindamiskriteeriumid ja meetodika välja töötada, jõustus küll oodatust hiljem, ent tänu heale koostööle poliitikakujundajaga olid meil peamised põhimõtted juba varakult kokku lepitud ning arendusprotsess oli lõpusirgel juba enne ministri määruse jõustumist ning täienduskoolituse hindamisnõukogul oli võimalik regulatsioon oma 30.04.2025 istungil kinnitada. Tänu sellele said juba septembris kaks täienduskoolitusasutust võimaluse hakata pakkuma mikro kvalifikatsiooniõpet.

Üldhariduses saavutas kvaliteedihindamise piloot kõrghariduse – korruga osales erinevates hindamisetappides 21 üldhariduskooli. Paralleelselt jätkusid arutelud üldhariduskooli kvaliteedihindamise tuleviku üle ning plahvatuslikult arenes vastastikusel huvil baseeruv koostöö erinevate sidusrühmadega.

Rahvusvahelise koostöö lipulaev 2025. aastal oli Ukraina kõrghariduse kvaliteediedendamise projekt ning selle raames läbi viidud institutsionaalsed akrediteerimised, mille mõju Ukraine kõrghariduse kvaliteedisüsteemile on osalejate hinnangul erakordne. Samas oli HAKA inimestel koos partneritega võimalik ka teistelt

riikidelt õppida: toimusid õppevisiidid Hollandisse, Austriasse ja Sloveeniasse ning rahvusvaheline vastastikhindamine kutsehariduses Soome-Eesti-Sloveenia-Horvaatia ühisprojekti raames.

2025. aastat iseloomustab ka HAKA **osalus seadusloomes**. Osalesime täiskasvanute koolituse seaduse rakendusaktide koostamises, tegime ettepanekud kõrgharidusseaduse muudatuste eelnõu täiendamiseks ning kutseõppeasutuse seaduse ja kvaliteedihindamist täpsustava ministri määruse muutmiseks. Üldhariduses toimus aasta jooksul mitmeid arutelusid poliitikakujundajaga põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmiseks ning kvaliteedimääruse kehtestamiseks.

Möödunud aasta fookuses olid ka kommunikatsiooni teemad. Sisuka ühisloome tulemusel sündis teisel poolaastal **HAKA kommunikatsioonikava 2025-2027** ning kõik valdkonnad mõtlesid selle valguses läbi oma kommunikatsiooniplaanid 2026. aastaks.

Väga olulise kaaluga oli 2025. aastal **partnerlusuuringu** läbiviimine. Selle tulemuste arutelude põhjal tehtud järeldused mõjutavad olulisel määral HAKA tegevusi lähiaastatel, mistõttu peame vajalikuks seda arengukava aruandes eraldi käsitleda.

Partnerlusuuring 2025 HAKA rollist, mõjust, kuvandist ja partnerite ootustest

2025. aastal viisime läbi partnerlusuuringu, keskendudes sellistele teemadele nagu HAKA mõju, lisandväärtus, nähtavus, koostöisus ning roll poliitikakujundamises. Valitud teemad haakusid HAKA arengukava eesmärkide ning sõnastatud väärtustega. Sõltumatu uuringufirma, mis osutus valituks HAKA poolt läbi viidud hanke tulemusel. Intervjueeris kokku 35 inimest, kes töötavad 12 erinevas HAKA põhitegevustega haakavas organisatsioonis. Kaetud olid kõikide HAKA tegevusvaldkondade sidusrühmad – üldharidus, kutseharidus, kõrgharidus ja täienduskoolitus. Uuringu täistekstiga on võimalik tutvuda **HAKA kodulehel**. Järgnevalt lühikokkuvõtte peamistes sõnumitest.

Uuringust selgub, et HAKA suurim väärtus partneritele on stabiilsus: teadmine, et õppe kvaliteeti hinnatakse Eestis professionaalselt ja läbipaistvalt. Ülikoolid ja rakenduskõrgkoolid rõhutavad, et HAKA on kujundanud rahvusvaheliselt tunnustatud kvaliteediraamistikku, mis suunab kõrgkoole oma tegevusi pidevalt täiustama. Kutseõppeasutustes hinnatakse seda, et hindamisprotsessid aitavad näha nii tugevusi kui ka arenguvajadusi, mis muidu võivad jääda igapäevatöö varju. Täienduskoolitajad nimetavad HAKA panust koguni murranguliseks – loodud on süsteem, mis võimaldab koolitusasutustel oma protsesside ja tulemuste kvaliteeti ühtsete kriteeriumite alusel hinnata.

Samas leiavad partnerid, et HAKA tegelik mõju õppeasutustele on suurem kui see, mis avalikkuseni jõuab. Selgem ja enesekindlam kommunikatsioon aitaks ühiskonnale kinnitada, et Eestis pakutav haridus on kvaliteetne ja rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline – ning et selle taga seisab toimiv kvaliteedisüsteem.

Uuring kinnitab, et koostöö HAKAga on partnerite hinnangul sisuline ja kahepoolne. Näited ulatuvad osalemisest uute kvaliteedimudelite loomisel kuni õppijate kaasamiseni erinevatesse hindamistesse. Tõdetakse, et HAKA kuulab, kaasab ja arvestab tagasisidet.

Partnerid peavad siiski oluliseks rõhutada, et ka kvaliteedihindamise mõju on suurem siis, kui see põhineb dialoogil, eneserefleksioonil ja edasiviival tagasisidel, mitte kontrollil. Tõsi on, et mõned HAKA ülesanded piirduvad vastavuse hindamisega. Need on üksikud näited, mis justkui töötavad vastu HAKA missioonile võimestada õppeasutusi. Samas on ka need tegevused vajalikud, et välistada diplomiveskite ja libakoolide ilmumist Eesti haridusruumi.

Partnerlusuuringus joonistab välja kaks suurt ootust HAKA tulevikurollile:

Esiteks, agentuur võiks muutuda veelgi nähtavamaks nii partneritele kui ühiskonnale tervikuna. Selged sõnumid, erapooletu lähenemine ja viited headele näidetele toovad esile haridusvaldkonna tugevusi ning suurendavad usaldust. Suurem peaks olema agentuuri roll ka sisendi andmisel poliitikakujundamisse.

Teiseks, õppeasutused ootavad HAKAlt inspireerivat tuge, mis ei piirduks kvaliteedihindamisega. Regulaarne kogemuste jagamine, üksteiselt õppimine, aga ka parima rahvusvahelise praktika vahendamine on see, mille järele tuntakse vajadust kõikides valdkondades. Sõnum, mille HAKA partnerlusuuringust üles korjas, vajab edasist arutelu riigi tasandil: kui kvaliteedihindamine on pelgalt kord 5-7 aasta jooksul toimuv protsess, mitte loomulik osa õppeasutuse vereringest, ei saa kõnelda sellest, et kvaliteedihindamine õppeasutusi nende arengus – ning seeläbi õppija arengut – toetab. Sestap oleks vaja targalt läbi mõelda, kuidas probleeme ennetada ja riske maandada, kuidas lõimida kvaliteedijuhtimine õppeasutuse strateegilisse juhtimisse ning edendada kvaliteedikultuuri järjepidevalt

HAKA fookused lähiaastateks

1) Kvaliteedihindamiste kõrval ja ka selle raames pöörame suuremat tähelepanu õppeasutuste arengu toetamisele. Kõrg- ja kutsehariduse uute mudelite arenduses on seda fookust juba silmas peetud, üldhariduses on see piloodi algusest peale peamine eesmärk. Lisaks kvaliteedihindamistele viime ka edaspidi läbi õpisündmusi (koolitused, veebiseminarid), arenguprogramme (kvaliteedikool kutsehariduses, kvaliteediakadeemia algatus kõrghariduses) õppeasutustele ja pakume üksteiselt õppimise võimalusi (konverentsid, seminarid).

2) Kohendame oma kommunikatsiooni, jagades infot süsteemsemalt, ning tehes seda lihtsamalt ja selgemalt. Tagame et partnerite jaoks oluline informatsiooni jõuab nendeni aegsasti ning sihtrühmapäraselt formaadis ja sobilikus kanalis.

3) Määratleme selgelt HAKA kui sõltumatu kvaliteediagentuuri erinevad rollid kvaliteedikultuuri edendamisel hariduse valdkonnas ning teeme koostööd Haridus- ja Teadusministeeriumiga nende rollide sõnastamiseks õigusaktide tasandil.

1 Õppeasutused

Eesmärk: HAKA tugi õppeasutuste kvaliteedikultuuri edendamisel on inspireeriv, tõhus ja mõjus.

Võtmenäitajad: Õppeasutuste tagasiside HAKA koolituste ja juhendmaterjalide, hindamiseksperitide ja mentorite töö ning hindamisaruannete kvaliteedile on stabiilselt

kõrge või kasvav. Läbi viidud analüüsides ilmneb, et õppeasutused väärtustavad kõrgelt HAKA poolt pakutavat tuge ning selle mõju kvaliteedikultuuri edendamisele.

Kvaliteedihindamiste kõrval toetab HAKA kvaliteedikultuuri edendamist õppeasutustes erinevat liiki arendustegevustega: õppeasutuste kaasamine hindamismudelite disaini, koolitused, juhendmaterjalid, seminarid jt õpisündmused, mis on suunatud eneseanalüüsi, kvaliteedijuhtimise ning õppimise ja õpetamise kvaliteedi alaste pädevuste arendamisele.

Ülevaade tegevustest ja tulemustest 2025

1.1. Kvaliteedihindamised

HAKA missioon ja visioon ning arengukava fookus on õppeasutuste arengu toetamisel. Samas on HAKA ülesanne pakkuda Haridus- ja Teadusministeeriumile ekspertiisi õppeõiguse üle otsustamiseks. Nii esma- ja kordushindamised kõrg- ja kutsehariduses ning alates 2025 käivitunud õppekavarühma kvaliteedihindamine on ellu kutsutud selleks, et anda või mitte anda õppeasutusele võimalus õppe pakumiseks. Seda tüüpi hindamistesse on arengusoovitused küll sisse põimitud, kuid nende põhieesmärk on hinnata vastavust õigusaktidele. Kuratooriumis toimunud partnerlusuuringu arutelu tulemusel kirjeldasime HAKA erinevate hindamiste tüübid. Kvaliteedihindamised jagunevad oma eesmärgist tulenevalt kolmeks:

- 1) Vastavushindamised, mille eesmärk on hinnata, kas õigusaktides sätestatud (miinimum)nõuded on täidetud. Vastavushindamise tulemusel saab õppeasutus õiguse viia läbi õpet õppekavagrupis (kõrgharidusõpe) või õppekavarühmas (kutseõpe, täienduskoolitus). Vastavushindamise raames saab õppeasutus küll ka arengut toetavaid soovitusi, kuid see on siiski pigem protsessi disainitud lisaväärtus, mitte eesmärk.
- 2) Arengut toetavad kvaliteedihindamised, mille eesmärk on edasiviiva tagasiside andmine ning mille tulemus ei ole hindamisotsus (nn kokkuvõttev hinne). Üldhariduskoolide kvaliteedihindamine on kujundatud puhtalt arengut toetava hindamisena, mille lõpptulemus ei ole mitte hindamisaruanne, vaid kooli parendustegevuste kava.
- 3) (Kõige levinum) Arengut toetava kvaliteedihindamise ja vastavushindamise sümbioos, mille raames sätestatud kvaliteedikriteeriumid (kvaliteedikokkulepped) ei piirdu õigusaktide miinimumnõuetega, vaid toovad sisse ka näiteks õppeasutuse enda ambitsioonid ja tulevikuvajadused. See on kvaliteedihindamise kõige levinum vorm, kus olenevalt hinnatava õppeasutuse või ka hariduse valdkonna kvaliteedikultuuri küpsustasemest sõltub see, kas rõhuasetus on arengu toetamisel või vastavushindamisel. Tüüpiline näide on siin kõrgkoolide institutsionaalne akrediteerimine, aga ka kutseõppe kvaliteedihindamine. Iseloomulik nendele hindamistele on see, et need lõppevad nn „eristava hindamisega“ (nt akrediteeritud 7 aastaks või akrediteeritud 3 aastaks või mitte akrediteeritud), kuid nende mõju hindame kasuga, mida õppeasutus saab nii kogu protsessist kui väliste ekspertide soovistest ning mis kajastub õppeasutuste parendustegevuste ülevaadetes.

Tabel 1. Ülevaade erinevat liiki kvaliteedihindamistest perioodil 2023-2025 (sulgudes on lisatud kvaliteedihindamise tüüp)

Valdkond	Näitaja	2023	2024	2025
Kõrgharidus	Hindamiste arv	12	4	13
	Institutsionaalne akrediteerimine (sümbioos)	3	3	5
	Institutsionaalse akrediteerimise kõrvaltingimuse täitmise hindamine (sümbioos)	4	0	1
	Õppekavagruppide kvaliteedi hindamine (kõrvaltingimus)	0	1	0
	Õppekavagrupi õppeõiguse ekspertiis (esma- ja kordushindamised; vastavushindamine)	5	0	2
Kutseharidus	Hindamiste arv	17	8	6
	Kutseõppe kvaliteedihindamine (sümbioos)	16	3	3
	Kutseõppe kvaliteedihindamise kõrvaltingimuse täitmise hindamine (sümbioos)		1	1
	Õppekavarühma õppeõiguse ekspertiis (esma- ja kordushindamised; vastavushindamine)	1	4	2
Täienduskoolitus	Hindamiste arv	103	128	494
	Töötukassa koolituskaardi partnerite hindamine (arengutugi)	103	0	0
	Õppekavarühma kvaliteedihindamised (mikrokvalifikatsiooniõppe õiguse saamiseks) (vastavushindamine)			4
	Mikrokvalifikatsiooniõppe ja mikrokraadi õppekavade eelhindamine (vastavushindamine)			350
	RKT täienduskoolituste õppekavade hindamine (arengutugi)		128	140
Üldharidus	Hindamiste arv	0	4	14
	Üldhariduse kvaliteedihindamine (piloot) (arengutugi)	0	4*	14
E-kursuse kvaliteedimärk	E-kursuse kvaliteedimärgi taotluste arv	86	65	70
	Välja antud kvaliteedimärke	66	43	61

**Üldhariduse valdkonnas 2024. a. hindamisotsuseid ei tehtud, number näitab hindamispiloodi lõpetanud koolide arvu.*

Kõrghariduses suurenes kvaliteedihindamiste arv 2026. aastal seoses piiriüleste institutsionaalsete akrediteerimistega 3 Ukraina ülikoolis. Kutsehariduses on hindamiste arv langustrendis (17 → 5), kuivõrd õppekavarühmapõhised hindamised on lõppemas ning põhirõhk oli uue hindamismudeli väljatöötamisel.

Täienduskoolitus oli 2025. aasta hindamiste poole pealt eriti mitmekesine – jätkus riikliku koolitustellimuse alusel pakutavate õppekavade hindamine ning lisandus Haridus- ja Teadusministeeriumi toetamine mikro kvalifikatsiooniõppe õppekavade eelhindamisel enne nende registreerimist Eesti Hariduse Infosüsteemis. Eelkõige aga läheb 2025. aasta ajalukku kui esimene aasta, mil mitteformaalasutustel oli võimalik tulla õppekavarühma kvaliteedihindamisse, et saada õigus mikro kvalifikatsiooniõppe pakkumiseks. Hindamiste arv oli esimesel aastal küll väike – kokku läbis hindamise 4 täienduskoolitusasutust, kuid see võimaldas siiski saada kinnitust välja töötatud mudeli toimivusele.

Üldhariduses sai kvaliteedihindamine 2025. aastal hoo sisse – kokku osales hindamises 21 kooli, neist 14 lõpetas hindamistsükli. Testis osales näiteks ka esimene lasteaed-põhikool, mis võimaldab kaudselt hinnata, kas selline üldhariduse hindamismudel sobib rakendamiseks ka ühendasutustes.

E-kursuse kvaliteedimärgi taotluste arv oli eelneva aastaga võrreldes veidi suurem. Esile tasub aga tuua tõsiasi, et kvaliteedimärgi vääriliseks tunnistati seekord rekordarv taotlusi – 87%. Nagu eelmiselgi aastal, pälvisid kuus kursust täiendavalt tiitli "Digiõppe tiptase".

1.2. Uute hindamismudelite arendus

2025. aasta oli uute hindamismudelite sünniaasta nii kõrghariduses, kutsehariduses kui ka täienduskoolituses. Üldhariduskoolide hindamismudeli kvaliteedikriteeriumid vaatas töörühm koolide ja ekspertide esmase tagasiside põhjal üle – vähendas kriteeriumite arvu 7lt 6-le, lihtsustas sõnastusi ning vähendas kattuvusi kriteeriumite vahel. Kõrghariduses sai uue institutsionaalse akrediteerimise mudel templi alla kõrghariduse hindamiskooskogu 29. aprillil. Täienduskoolituse hindamiskooskogu kehtestas õppekavarühma kvaliteedihindamise nõuete ja korralduse dokumendi 29. aprillil. Sellega sai avapaugu kvaliteedihindamine, mille läbimine annab ka mitteformaalasutusele õiguse pakkuda mikro kvalifikatsiooniõpet. Kutsehariduse kvaliteedihindamise uue mudeli kinnitamine jääb ootama muudatuste tegemist kutseõppeasutuse seaduses ning kutseõppe kvaliteedihindamise määruses, kuid juba 2025. aasta II poolaastal alustasid kolm kutseõppeasutust uue mudeli piloodiga.

1.3. Juhendmaterjalid õppeasutustele

HAKAI on kõrg- ja kutsehariduses ning täienduskoolituses loodud hindamisjuhendid, mis sisaldavad kvaliteedinõudeid ja hindamise metoodikat ning mis on vastavalt seadustele kehtestanud hindamiskooskogu. Lisaks on HAKA koostanud juhendid hindamiste läbiviimiseks ka üldhariduses ning juhendmaterjalid õppeasutustele eneseanalüüside

tegemiseks ja hindamiseksperitidele nende töö toeks (vt ka järgmist ptk). 2025. a. kirjalikkude tagasisidet õppeasutustele suunatud juhendmaterjalide osas HAKA ei küsinud, küll aga saadakse sisendit hinnatavate õppeasutuste käest eneseanalüüsi koolitustel ja järelseminaridel või ümarlaudades.

Kõrghariduses lõpetas töörühm väljundipõhise õppe juhendmaterjali koostamise. Interaktiivse juhendmaterjali „Õppekavaarenduse eestvedamine kõrgkoolis“ tutvustamiseks korraldasime veebiseminari, millel oli aasta lõpu seisuga üle 400 vaatamise. Kutsehariduses valmis eneseanalüüsi juhend uue hindamismudeli pilootkoolidele. HAKA kodulehel on kättesaadav kvaliteedikooli programmi õppematerjalide kogumik.

Kõrghariduses valmis institutsionaalse akrediteerimise eneseanalüüsi koostamise juhend. Üldhariduses täiendasime eneseanalüüsi juhendit ning parendustegevuste kava juhendit vastavalt saadud tagasisidele eelmisel aastal ning sellel aastal on õppeasutuste hinnangul juhendid selgemad, loogilisemad ja paremini arusaadavad. Palju aitavad koole nt heade analüüside näited jms.

Täienduskoolituses valmis õppekavarühma kvaliteedihindamise eneseanalüüsivorm, mis sisaldab põhjalikke juhiseid selle täitmiseks. Lisaks töötas HAKA välja AI assistendi Mikrokvalifikatsiooni õppekava vormistuse kontrolliks, mida soovitame kasutada kõikidel õppe- ja koolitusasutustel, kes soovivad registreerida mikrokvalifikatsiooniõppe õppekavu EHISes.

1.4. Eneseanalüüsi koolitused ja rahulolu koolitustega

Lähtuvalt hindamisliikidest ja valdkondades spetsiifikast on ka lähenemine eneseanalüüsi koolitustele valdkondlikult veidi erinev. HAKA üleselt oleme kasutanud võimalust üksteise koolitustest ja nende korraldusest õppida ning praktikaid vajadusel ka ühtlustada.

Tabel 2: Eneseanalüüsi koolituste mahud ning tagasiside

Valdkond	Näitaja	2023	2024	2025
Kõrgharidus	Õppeasutuste eneseanalüüsi koolituste arv	2	5	3
	Koolitustel osalejate arv	60	86	94
	Tagasiside eneseanalüüsi koolitusele, rahulolu (1-4, alates 2025 1-7)	3,67	3,9	6,1
Kutseharidus	Õppeasutuste eneseanalüüsi koolituste arv	4	6	6
	Koolitustel osalejate arv	19	17	23
Täienduskoolitus	Õppeasutuste eneseanalüüsi toetavate õpisündmuste arv	4	0	1

	Õpisündmustel osalejate arv	87	0	11
	Tagasiside eneseanalüüsi koolitusele, rahulolu (1-4)	3,63	N/A	N/A
Üldharidus	Õppeasutuste eneseanalüüsi koolituste arv	0	7	4
	Koolitustel osalejate arv	0	125	105
	Tagasiside eneseanalüüsi koolitusele, rahulolu (1-7)	N/A	6,40	6,3

Tabeli puhul tuleb arvestada, et 2024. a. koguti keskmist rahulolu koolitusega valdkondades erinevate skaalade alusel (1-4 ja 1-7). 2025. a. skaalad ühtlustatakse.

Kõrghariduses on eneseanalüüsi koolitused institutsioonipõhised, neile saadud tagasiside on stabiilselt kõrgekõrge. Kutsehariduses on koolimeeskondade koolituste arv seotud hindamiste arvuga ja võimaldanud paindlikku lähenemist konkreetsele õppekavarühmale. Koolimeeskonnad on tagasisides esile toonud, et nn individuaalne lähenemine toetab juhtmeeskonda eneseanalüüsi koostamisel, kuna on võimalik käsitleda küsimusi just konkreetse kooli ja õppekavarühma konteksti silmas pidades. Üldhariduses on eneseanalüüsi koolitused reeglina mitmeid koolimeeskondi koondavad. Tagasiside eneseanalüüsi koolitustele stabiilselt kõrge, alates sellest aastast uurime ka kuivõrd on meie koolitused inspireerivad ja uusi mõtteid andvad ning kuivõrd aktiivselt suudame koole mõttega kaasas hoida. Ka siin on esimese aasta tulemused paljulubavad.

Täienduskoolituses toimus 2025. aastal üks eneseanalüüsi läbiviimist toetav õpisündmus, sest RKT hindamine oli dokumendipõhine ning õppekavarühmade kvaliteedihindamine veel algusfaasis. Eneseanalüüsi läbiviimist toetavate õpisündmuste vastu tunnevad eeldatavalt huvi need koolitusasutused, mis kavatsevad tulla taotlema mikro kvalifikatsiooniõppe pakkumise õigust.

1.5. Seminarid, arendusprogrammid jm õpisündmused

Lisaks kvaliteedihindamistega seotud eneseanalüüsikoolitustele korraldas HAKA 2025. aastal mitmeid olulisi seminare ja õpisündmusi, mis olid suunatud kvaliteedi edendamisele.

Tabel 3. Muude õpisündmustega seotud tegevus- ja tulemusnäitajad 2025

HAKA läbi viidud konverentsid ja aruteluseminarid, õpisündmused, mis on suunatud õppeasutustele	Õpi-sündmus	Osalejad	Tagasiside (skaala 1-7)
KOKKU	17	1628	6,3
Kõrgharidus	7	1364	6,38
Uue IA mudeli aruteluseminarid kõrgkoolidega, 23. ja 30.01	2	114	N/A

Digiõppe kevadseminar "Digikratt- õppejõu sulane või peremees."	1	369*	6,38
Õppekavaarenduse eestvedamine kõrgkoolis (veebiseminar)	1	420	N/A
IA mudelit tutvustav veebiseminar	1	210	N/A
Õpiamps digiõppest veebis "Kohutavad salidid."2.12	1	228	N/A
Euroopa Standardite ja Suuniste muudatustepanekute seminar kõrgkoolide ja HTM esindajatega: arutelu kõrgkoolidega plaanitavatest ESG 2027 muudatustest.	1	23	N/A
Kutseharidus	1	60	5,9
Kutsekoolide ja kutseõpet pakkuvate rakenduskõrgkoolide juhtmeeskondadele koolitusprogramm „Kvaliteedijuhtimise alused ja kvaliteeditööriistad“ Kvaliteedikoolitus - HAKA	1	60	5,9
Täienduskoolitus	9	204	6,7
Kvaliteetne õppekava täienduskoolituses	8	122	6,7
Mikrokvalifikatsioonide pakkujatele kvaliteedihindamise veebiseminar/videosalvestus	1	82	N/A

*77 osalejat kohapeal, 292 veebis

2025. aastal läksime tagasisideküsimustikes üle 7-pallisele skaalale ning lisasime õpisündmuste tagasiside küsimustikku ka kolm küsimust, mis uurivad osalejatelt, mil määral õpisündmus neid inspireeris.

Kõrghariduses viisime väljundipõhise õppe juhendi tutvustamiseks läbi veebiseminari. Ka institutsionaalse akrediteerimise mudeli tutvustamiseks korraldasime järelvaadatava veebiseminari, mille raames tutvustasid uue mudeli põhimõtteid ja kvaliteedikriteeriume mudeli tööühma liikmed ise – kõrgkoolide juhtkondade liikmed ja tööühma üliõpilasliige.

Täienduskoolituses viidi aasta jooksul läbi 8 kvaliteetse õppekava loomise töötuba. Tagasiside töötubadele ja koolitajale on olnud keskmisena 6,7 punkti 7st. Kuigi huvi töötubade vastu on suur, ei võimalda rahastus jätkata nendega samas formaadis järgmisel aastal.

Kutsehariduses Kvaliteedikultuuri edendamiseks ja eneseanalüüsi võimekuse tõstmiseks korraldas HAKA kutsekoolide ja kutseõpet pakkuvate rakenduskõrgkoolide juhtmeeskondadele koolitusprogrammi „Kvaliteedijuhtimise alused ja kvaliteeditööriistad“.

Koolitusprogramm koosnes viiest 2-päevasest moodulist. I õppegrupp (12 koolimeeskonda ja HAKA-Harno tiim) lõpetas 31.01 ja II õppegrupp (17 koolimeeskonda ja HAKA tiim) lõpetas 13.05. Kõik osalevad meeskonnad koostasid programmi raames kvaliteediparendusprojekti, mis on oluline koolis õppeprotsessi ja juhtimise kvaliteedi tõstmisel. Kokku väljastati koolitusel osalemise tunnistus 60 inimesele. Vt lähemalt [Kvaliteedikoolitus - HAKA](#)

Üldhariduses hetkel eraldi kvaliteediteemalisi koolitusi HAKA ei korralda, küll aga osaleme järjest aktiivsemana erinevatel teiste asutuste poolt korraldatud õppejuhtide, koolijuhtide, koolimeeskondade või rahvusvaheliste delegatsioonidele korraldatud koolitustel, kuhu meid oodatakse kvaliteedijuhtimise ja hindamise võimalusi tutvustama. Samuti oleme teinud lühiseminare koolidele, kes küll kvaliteedihindamises ei osale, aga soovivad ise HAKA välja töötatud kriteeriumite põhiselt eneseanalüüsi läbi viia.

Lisaks jätkub koostöös Tartu Ülikooli ja Tallinna Ülikooliga arendusprogrammide rakendamine üldhariduskoolides. 2025. a. teisel poolaastal jätkus Tallinna Ülikooli ja Tartu Ülikooli arendusprogrammis töö kokku 33 üldhariduskooliga. Aruandlusperioodil katkestamisi ei esinenud. Aasta lõpuga lõpetas arendusprogrammi 11 kooli: Tallinna Ülikooli vaates Viimsi Kool, Merivälja Kool, Mahtra Põhikool, Kuristiku Gümnaasium ja Tallinna Ühisgümnaasium. Tartu Ülikooli programmis lõpetasid Koeru Keskkool, Parksepa Keskkool, Sillamäe Eesti Põhikool, Sinimäe Põhikool, Tarvastu Gümnaasium ja Võru Kesklinna Kool. 31.12.2025 seisuga on programmi kokku lõpetanud 16 kooli. HAKA on ülikoolidele toeks koolide valikul, seirab programmide elluviimist, koordineerib ülikoolide koostööd ning viib programmide mõju hindamiseks läbi fookusgrupi intervjuud programmi läbinud koolidega..

Järeldused

Partnerlusuuringu tulemused kinnitasid üle, et HAKA arengukava eesmärk pakkuda õppeasutustele tuge kvaliteedikultuuri edendamisel on õppeasutuste esindusorganisatsioonide poolt teadvustatud ja liikumine selles suunas tunnustatud. Uute kvaliteedihindamise mudelite arendus kõrghariduses ja kutsehariduses ning selge rõhuasetus arengutoele üldhariduskoolide kvaliteedihindamise piloodis tõendavad, et HAKA kvaliteedihindamiste fookus on kvaliteedikultuuri edendamisel, mitte „kontrollil“. Täienduskoolituse valdkonnas olime 2025. aastal seotud täiskasvanute koolituse seadusest tuleneva ülesandega hinnata, kas mikrokvalifikatsiooniõppe õigust taotlevad koolitusasutused järgivad kõiki õigusaktidest tulenevaid nõudeid. Seega oleme täienduskoolituse kvaliteedihindamises hetkel vastavushindamise lainel, kuid kompenseerime seda arendustegevustega koolitusasutuste suunal (kvaliteetse õppekava koolitus, veebiseminarid).

Kuigi õppeasutused on läbivalt seisukohal, et kvaliteedihindamise protsess on aja- ja ressursimahukas, on nad rahul HAKA toe (eneseanalüüsi koolitused, juhendmaterjalid) ja protsessijuhtimise kvaliteediga. Kõrg- ja kutsehariduse uutes mudelites on tõhususe aspekt, sh erinevate hindamiste ühitamine, selgelt fookuses. Mõju kohta annavad kinnitust eelkõige õppeasutuste parendustegevuste kavad, millest on selgelt näha, et valdav

enamus hindamiskspertide soovitusi jõuab õppeasutustes tegevusplaanidesse. Õppeasutused peavad välist tagasisidet läbivalts oluliseks, kuid valdkondades, kus kvaliteedihindamisel on Eestis juba pikaajaline traditsioon (kõrgharidus ja kutseharidus) ning õppeasutuste eneseanalüüsi võimekus kõrge, on kõrgemad ootused välise tagasiside poolt pakutava lisaväärtuse osas. Uute mudelite rakendamisel on oluline seda silmas pidada. Vastavushindamiste puhul (õppeõiguse eksperttsid) on mõju ühelt poolt formaalne – õppeasutus kas saab või ei saa ligipääsu, teisalt sisaldavad hindamisaruanded ka vastavushindamiste korral viiteid arenguvõimalustele, mis lähevad kaugemale õigusaktidest tulenevates nõuetest ning toetavad kvaliteedikultuuri edendamist täienduskoolituses.

HAKA mõju kvaliteedikultuuri edendamisele hariduse valdkonnas on järeldatav muuhulgas arendustegevuste ulatuse ja õppeasutuste tagasiside põhjal. HAKA tegevustega haaratud õppeasutuste töötajate arvud on aasta-aastalt kasvanud, samas kui kvaliteedihindamiste maht on pigem vähenenud (välja arvatud üldhariduses). HAKA arendustegevuste haarde suurenemise tõendiks on näiteks erinevates õpisündmustes osalenute arvu suurenemine kõrghariduses: 2024. aastal 884, 2025. aastal aga juba 1364. Üha suurema hulga potentsiaalsete kasusaajateni jõuame järelevaadatavate veebiseminaride kaudu ka täienduskoolituses. Üldhariduses on rõhuasetus osalemisel ja vahetul suhtlusel – ühelt poolt lööme aktiivselt kaasa teiste organisatsioonide korraldatud üritustel (vt tabel 7), teisalt suhtleme vahetult kohalike omavalitsuste ning hindamisest huvituvate koolidega. Sarnast lähenemisviisi rakendame ka teistes valdkondades. Seega võib järeldada, et HAKA arendustegevustest kasusaajate arv on oluliselt suurem HAKA poolt korraldatud õpisündmustes osalenute arvust. Tagasiside HAKA korraldatud õpisündmustele on stabiilselt kõrge.

Meie tugevuseks on pidev tagasisidega arvestamine ning vastavalt sellele protsesside pidev parendamine. 2026. aastal võtame fookusesse hindamisaruannete kvaliteedi eesmärgiga suurendada välise tagasiside lisaväärtust õppeasutuste jaoks. Arenguruumi on ka osapoolte teavitamisega muudatustest, mis on tagasiside põhjal ellu viidud. Teine kommunikatsiooniga seotud väljakutse on sõnumite selgus HAKA erinevate rollide (kvaliteedihindamised ja arendustegevused) osas ning arendustegevuste parem nähtavus.

2 Ekspertid

Eesmärk: HAKAl on pidevalt täienev motiveeritud ekspertide kogu, kes toetab õppeasutusi õppe kvaliteedi edendamisel.

Võtmenäitajad: Igal aastal täieneb HAKA ekspertide kogu vähemalt 20 uue eksperti võrra. Õppeasutuste tagasiside ekspertide töö kvaliteedi osas on stabiilselt kõrge või kasvav.

Ülevaade tegevustes ja tulemustest 2025

2.1. Ekspertide võrgustik

Lähtume läbivalts põhimõttest, et iga hindamiskomisjon või -meeskond oleks moodustatud võimalikult optimaalselt, kaasates nii juba kogenud eksperte kui võimalusel liites

meeskondadega uusi, alles alustavaid hindamiseksperte. Kõik HAKA eksperdid läbivad enne hindamist koolituse. Hindamisekspertide koolitusi viidi HAKAs sellel aastal kokku läbi 13, kus osales 196 eksperti. Hindamisekspertide tagasiside koolitusele erinevates valdkondades oli vahemikus 6,45-7,0 (seitsmesel skaalal). Rekordtaseme – 7,0 – saavutasime e-kursuse kvaliteedimärgi hindamisekspertide koolitusel.

Tabel 4. Hindamisekspertide kasutamine 2023 ja 2024

Kategooria	Näitajad	2023	2024	2025
Kokku	Eksperte	270	131	225
	Sh õppijate esindajaid	7	13	12
Kõrgharidus	Eksperte	46	15	38
	Sh õppijate esindajaid	7	2	6
Kutseharidus	Eksperte	50	20	19
Täienduskoolitus	Eksperte	103	6	16
E-kursuste kvaliteedimärk	Eksperte	71	66	70
	Sh õppijate esindajaid	0	9	6
Üldharidus	Eksperte	N/A	20	66
	Mentoreid	N/A	17	11

Hindamistegevustesse kaasatud ekspertide arv on seotud hindamistegevuste mahuga, mis on kajastatud Tabelis 1. Kui kõrghariduses ja kutsehariduses on kaasatud ekspertide arv jäänud eelmise aastaga võrreldes samale tasemele, siis suur hüpe on toimunud kõige uuemas tegevusvaldkonnas – üldhariduses, kus kaasatud ekspertide arv on enam kui kolmekordistunud. Täienduskoolituses on hindamiste maht seoses mikroqualifikatsioonide seadustamise ning õppekavarühma kvaliteedihindamise käivitamisega tõusuteel. Läbivalt on suurenenud ka uute ekspertide osakaal hindamistes. Kui üldhariduses on uute ekspertide kõrge osakaal paratamatu (66 eksperdi seas oli 53 uut eksperti), siis ka kõrghariduses ja kutsehariduses oleme üha enam liikunud ekspertide võrgustiku kasvatamise teed (uute ekspertide osakaal kvaliteedihindamisel vastavalt 37% ja 26%). Lisaks kaasasime üldhariduses õppeasutuste eneseanalüüsi protsessi toetama 11 mentorit.

HAKA uurib pidevalt, kuivõrd on eksperdid ise rahul HAKA toega ning kogu hindamisprotsessiga. Tagasiside annab meie muuhulgas indikatsiooni selle kohta, mida saame omalt poolt kogu protsessi jooksul (sh värbamisel) teha selleks, et eksperdid oleksid pädevad ja motiveeritud toetama õppeasutuse arengut ning pakkuma õppeasutustele maksimaalselt kasulikku tagasisidet. Üldiselt eksperdid tunnevad, et nad on väga hästi

toetatud, mida näitavad 7 punkti skaalal ka tulemused: Kõrghariduses 6,23, täienduskoolituses 6,94, e-kursuse kvaliteedimärgi protsessis 6,26 ja üldhariduses 6,7.

Ekspertide motivatsiooni hindamistes osaleda toetab ka juhendmaterjalide selgus. Kõrghariduses töötasime uue hindamismudeliga seoses välja uue juhendi ekspertidele. Üldhariduses täiendame juhendeid jooksvalt, lähtuvalt piloodi õppetundidest. Täienduskoolituses valmis samuti uus juhend, mis toetab hindamiseksperthe mikroqualifikatsiooniõppe kvaliteedikriteeriumite mõistmisel.

2025. aasta veebruaris korraldasime esimest korda valdkondadeülese ekspertide foorumi "Eksperti kompass". Esitlused ja arutelud foorumil aitasid ekspertidel orienteeruda hindamismaastikul ja mõista, kuidas võimestada õppeasutusi vestlusest aruandeni. Osalejate tagasiside kinnitas sarnase ürituse olulisust ja vajalikkust, mistõttu plaanime selle muuta iga-aastaseks ürituseks. olulisust ja vajalikkust, mistõttu plaanime selle muuta iga-aastaseks ürituseks.

2.2. Õppeasutuste tagasiside ekspertide töö kvaliteedile

Kvaliteedihindamiste korral on üldjuhul võimalik õppeasutustel anda hindamiseksperthe tööle tagasisidet pärast seda, kui hindamiskülastus õppeasutuses on toimunud.

Tabel 5. Hindamiseksperthele antud tagasiside pärast hindamiskülastust

Kategooria	Näitajad	2023	2024	2025
Kokku	Tagasiside ekspertide tööle (1-4 või %)	3,74	92,44% *	6,64
Kõrgharidus	Tagasiside ekspertide tööle (1-4 või 1-7)	3,77	3,73	6,8
Kutseharidus	Tagasiside ekspertide tööle (1-4 või 1-7)	3,80	3,86	6,6
Üldharidus	Tagasiside ekspertide tööle (1-7)	N/A	6,46	6,5
Täienduskoolitus	Tagasiside ekspertide tööle (1-4)	3,66	N/A	N/A
E-kursuste kvaliteedimärk	Tagasiside ekspertide tööle (1-4)	N/A	3,5	N/A

*Keskmine tagasiside ekspertide töö kvaliteedile on 2024 teisendatud protsentidesse, kuna erinevalt teistest valdkondadest kasutasime üldhariduses skaalat 1-7. Alates 2025. aastast kasutame läbivalt seitsmest skaalat.

Nii kõrg-, kutse- kui üldhariduses võib öelda, et õppeasutuste tagasiside ekspertide tööle on kõrge (Tabel 5). Täienduskoolituses oli valim väga väike ning e-kursuse kvaliteedimärgi puhul olid hindamised dokumentide/eneseanalüüsi põhised ning konkursil osalenute või valimisse sattunud õppeasutuste käest tagasisidet ekspertide tööle ei uurita. Peamiste kitsaskohtadena tuuakse hindamiskülastuste puhul välja ajanappust – dialoog ekspertidega on huvitav, kuid alati ei ole võimalust oma mõtteid lõpuni avada. Aeg-ajalt on probleemina välja toodud, et ekspertide küsimused ei ole piisavalt selged ning eksperdid ei ole arvestanud sellega, kuidas on vastutus erinevate teemavaldkondade eest õppeasutuses jagatud. Hindamiskülastuste tagasiside põhjal muudame rõhuasetusi ekspertide koolitamisel ning täiendame juhendmaterjale.

Järeldused

Ekspertide võrgustiku laiendamine on olnud tulemuslik. Uute ekspertide kaasamine (eelkõige üldhariduses) on võimaldanud toime tulla nii senise hindamiskoormusega kui valmis olla hindamismahtude võimalikuks suurenemiseks.

Ekspertide koolituste formaadid on valdkonniti küll veidi erinevad, kuid osalejate hinnangul läbivalt väga heal tasemel. Senisest enam on olnud tähelepanu eksperdi toetaval rollil, sh hindamiskülastuse läbiviimisel. Kõrghariduse järelseminaridel ja ka partnerlusuuringus on toodud probleemina välja see, et väliseksperdid ei tunne piisavalt Eesti konteksti ja rakenduskõrghariduse spetsiifikat või siis on seisukohal, et päritoluriigis rakendatav lähenemisviis (näiteks üliõpilaste hindamisel) peaks olema kasutusel ka Eestis. Õppeasutuse konteksti mõistmine ja sellega arvestamine on ka siseriiklike hindamiste puhul kriitilise tähtsusega oskus, mille teadlik rakendamine võimaldab suurendada kvaliteedihindamisest saadavat lisaväärtust õppeasutuse jaoks.

Hindamiskülastuste üks läbivaid kitsaskohti on ajanappus ning (muuhulgas sellest johtuvalt) ekspertide ja õppeasutuse esindajate vahelise dialoogi vähesus. Hindamiskülastuste kestvuse pikendamine ei pruugi olla võimalik, küll aga on põhjust kriitiliselt üle vaadata külastuskavad ning koostöös õppeasutustega disainida need nii, et külastuste jooksul on võimalik keskenduda õppeasutuse vaates olulisemate teemade arutelule.

2026. aasta fookuses on hindamisaruannete kvaliteedi tagamise protsessi täiustamine kõikides valdkondades. Kavas on valdkondade üleselt määratleda hindamisaruannete kvaliteedikriteeriumid ning kirjeldada selgemalt erinevate osapoolte rollid aruannete kvaliteedi tagamisel, alustades ekspertide värbamisest ning lõpetades hindamisotsuse vastuvõtmisega hindamiskoostöökogus.

3 Õppijad

EESMÄRK: Õppijate kvaliteediteadlikkus ning nende kaasatus HAKA tegevustesse on kasvanud.

Võtmenäitajad: Välja on kujundatud õppijate kvaliteedivõrgustik, mis ühendab ja võimendab üldhariduskoolide ja kutseõppeasutuste õppurite ning üliõpilaste ootusi hariduse kvaliteedi osas. HAKA arendustegevustes osalevate õppijate arvud on kasvutrendis.

Ülevaade tegevustest ja tulemustest

Õppijate esindajad on kaasatud nii kutsehariduse kui kõrghariduse hindamisnõukogudes, samuti üldhariduse nõukojas. Kõrghariduses kuulub üliõpilane alati hindamiskomisjoni koosseisu, üliõpilaste esindajad osalesid ka e-kursuse kvaliteedimärgi hindamisel. Õppijate kaasamine hindamistegevustesse hindajatena on kirjeldatud Tabelis 4. Õppeasutustes hindamiskülastuste ajal toimuvates vestlustes osalevad alati ka õppijad, seda nii kõrg-, kutse- kui üldhariduses. Uute mudelite välja töötamisel oleme kõrghariduses õppijaid alati töörühmadesse kaasanud. Ka uue institutsionaalse akrediteerimise mudeli töörühma koosseisus oli üliõpilaste esindaja. Üha rohkem osaleb HAKA poolt õppeasutustele korraldatud üritustel ka õppijaid, keda õppeasutused ise kaasavad. Näeme selles ka oma töö tulemust, kuna oleme suunanud õppeasutusi õppijaid kaasama. Täienduskoolituses on siiski keeruline õppijat „püüda“, pigem on vajalik käivitada laiem arutelu ühiskonnas, et täiskasvanud õppijate teadlikkust ja nõudlikkust tõsta.

Kõrghariduses jätkusid tegevused üliõpilaste kvaliteediteadlikkuse tõstmisel. 2025. aastal algatasime koostöömemorandumi EÜLiga, kus kirjeldasime ära vastastikused ootused ning koostöö kõrghariduse kvaliteedi edendamisel. HAKA osaleb EÜL suvepäevade ettevalmistamisel ja vajadusel läbiviimisel, pakkudes välja kvaliteedikultuuri edendamise seotud teemasid töötubade tarbeks, korraldab kõrghariduse hindamiseksperite koolitusi, kuhu kutsub ka üliõpilasi, osaleb EÜLi poolt üliõpilaskondade esindajatele korraldatud üritustel kvaliteedi teemaliste ettekannete ja/või töötubadega vastavalt kokkuleppele ja vajadusele. Juba teist aastat järjest andis HAKA välja tudengite õppekvaliteedi auhinda koostöös TUNNE meeskonnaga. Kõrghariduse eksperte koolitusel osales kokku kuus üliõpilast. Kujundab välja tudengitele suunatud alamlehe oma kodulehel, kus jagab juhiseid üliõpilastele, kes soovivad oma õppimise ja õpetamise kvaliteeti edendada. EÜL soovitas üliõpilaseksperite HAKA kvaliteedihindamiste läbiviimiseks ning innustas üliõpilaskondi tegelema kvaliteedi edendamisega kõrgkoolis. EÜL on esindatud HAKA kuratooriumis ja kõrghariduse hindamisnõukogus ning EÜL juhatuse liige panustas aktiivselt uue institutsionaalse mudel väljatöötamisel ning levitamisel.

EÜLi juhatuse leiab, et üliõpilasesindused ja tudengid räägivad juba rohkem hariduse kvaliteedi ja selle hindamise teemal kaasa ning suudavad seda teemat ka oma koolides mõtestada.

Järeldused

Kõrghariduses on üliõpilaste kaasamine ja panustamine regulaarne ning muutub üha sisulisemaks. Õppijate kaasamine arendustegevustesse kutsehariduses, üldhariduses ja täienduskoolituses on pigem vähene. Esiletõstmist väärib samas tõesiasi, et kutsehariduse hindamisnõukogu koosseisu valiti 2025. aastal ühe asemel kaks õpilast. Õppijate kaasamisel otsustuskogudesse ja arendustegevustesse peame siiski arvestama vajadusega neid võimestada, et nad mõistaksid paremini oma rolli õppijaskonna esindajatena ning oleksid selle realiseerimiseks varustatud vajalike teadmiste ja oskustega.

Nii mõnedki 2025. aasta kavatsused õppijate kvaliteediteadlikkuse tõstmiseks lükkusid ajapuuduse ning osaliselt ka prioriteetide ümberseadmise tõttu järgmisse aastasse. Näiteks HAKA veebilehe õppija alamlehtede sisuarendus koostöös õppijatega jäi ootama HAKA kommunikatsioonikava 2025-2027 valmimist, milles sõnastasime selgelt HAKA rolli õppijate kvaliteediteadlikkuse tõstmisel: Õppija kaasamine kvaliteedihindamisse ning jätkutegevustesse on kooli roll. HAKA pakub selles osas õppeasutustele tõhusat tuge, arengukava perioodi jooksul valmivad kodulehele selgitused õppijatele, et täpsustada ja tugevdada õppijate rolli ja teadlikkust kvaliteedihindamises ja sellele järgnevas tegevuses. Need tegevused on 2026. aasta fookuses.

4 Partnerid

Eesmärk: HAKA on usaldusväärne ja kasulik partner kõikidele hariduse valdkonna sidusrühmadele.

Võtmenäitajad: HAKA analüüsid on sisendiks muudatuste kavandamisel ja tegevuste algatamisel seadusloomes. Partnerite rahulolu HAKA tegevustega on kõrge.

HAKA erinevatel valdkondadel on osalt erinevad, osalt kattuvad põhipartnerid. Kõikides valdkondades on üheks partneriks HTM. Kõrghariduses, kutsehariduses ja täienduskoolituses on ühised partnerid tööandjate organisatsioonid, Kutsekoda, Töötukassa, Rakenduskõrgkoolide Rektorate Nõukogu ja EKEÜ.

Ülevaade tegevustest ja tulemustest 2025

4.1. Siseriiklik võrgustikutöö

Enamus HAKA töötajatest olid 2025. aastal seotud mõne siseriikliku töörühma või arendustegevusega või jagasid oma kvaliteedihindamise alast oskusteavet partnerite korraldatud üritustel. Järgnev tabel annab ülevaate koostööst partnerorganisatsioonidega ning esinemistest erinevatel võrgustikuüritustel.

Tabel 7. HAKA osalus erinevates siseriiklikes töörühmades ja algatustes 2025

Kõrgharidus
<p>Sisend kõrgharidusseaduse muudatustesse (HAKA sõltumatus ja kuratooriumi staatus)</p> <p>HTM ja HAKA kõrghariduse valdkonna koosolekud</p> <p>Osalemine HTM koodikomisjonis</p> <p>Osalemine ülikoolide õppeprorektorite ja õppeosakondade juhatajate ühisseminaril</p> <p>Esinemine digitaalse õppematerjali heast praktikast Harno roheoskuste programmi arendusseminaril</p> <p>Esinemine EMTA arenduspäeval kvaliteedikultuurist</p> <p>Osalemine KVARA koordinaatorite ja kvaliteedijuhtide võrgustikus</p> <p>E-kursuse kvaliteeditöörühma koordineerimine</p> <p>Õppekavaarenduse eestvedamine kõrgkoolis - juhendmaterjali koostamise töörühm</p> <p>Koostöö Eesti Üliõpilaskondade Liiduga</p> <p>Eesti Tudengiauhinnad – Aasta õppekvaliteedi edendaja auhind</p>
Kutseharidus
<p>Kutsekoolide arendusvõrgustikus osalemine ja eestvedamine</p> <p>Kutseõppe kvaliteedi hindamise uue mudeli laiapõhjaline arendustöörühm</p> <p>Osalemine HTM infotundides koolijuhtidele, regulaarsed 1x kuus</p> <p>HTM kutseõppe õppekavakomisjon 1x kuus</p> <p>HTM ja HAKA kutsehariduse valdkonna koosolekud, sh uue kvaliteedihindamise mudeli tutvustamine ja seadusemuudatuste kavandamine</p> <p>VET Eesti ekspertkogu, sh rohehommikud ja teemapäevad, rahvusvahelised sündmused</p> <p>EKEÜ seminarid ja teemapäevad</p> <p>Koostöö Eesti Kvaliteediühinguga kvaliteedikooli programmis, inspiratsiooniesinejad, Läti kvaliteediagentuuri hariduskonverents, HAKA esindaja (Marge) kvaliteedispetsialisti kutsekomisjonis</p> <p>Osalemine Innosprindis – koolide toetamise mudeli väljatöötamine</p>
Täienduskoolitus
<p>Panustamine täiskasvanute koolituse seaduse ja selle rakendusaktide väljatöötamisse</p> <p>Koostöökoja kohtumised (jaanuar, mai ja september)</p> <p>HTM täienduskoolituse ja HAKA regulaarsed koosolekud (igakuised)</p> <p>Koostöö HTM-i kutsehariduse ja kõrghariduse õppekavakomisjonidega mikrode registreerimiseks</p> <p>Koostöö HTM-i tehnoloogiaosakonnaga EHS-e ja Hakateegi teemadel</p> <p>Kutsekoja täiskasvanute koolitaja kutsestandardi töörühmas osalemine</p> <p>Rahvaülikoolide Liidu täienduskoolituse kvaliteedi töörühmas osalemine</p> <p>HTM-i ühisseminar infosüsteemide arendustest</p> <p>HTM-i formaalhariduse täienduskoolituse võrgustiku arendusseminarid (2 korda aastas)</p> <p>Epale koolitajate mittekonverentsi töötoa läbiviimine</p> <p>Koostöö Andrasega info levitamisel koolitajate kogukonnale</p> <p>VÕTA seminaridel esinemine ja osalemine</p>
Üldharidus
<p>Osalemine kvaliteedihindamise väljatöötamiskavatsuse koostamises</p> <p>Osalemine Hea Pidaja Tava välja töötamises</p> <p>HAKA üldhariduse nõukoja arutelud</p> <p>Arutelud Eesti Koolijuhtide juhatusel kvaliteedihindamise teemal</p>

Kohtumine uue EÕELi juhatusega
 Kvaliteedihindamise teemalised seminarid õppejuhtide programmis, alustavate koolijuhtide programmis (mõlemad TLÜ), Eesti keelele ülemineku arendusprogrammis (EKI), arendusprogrammide koolidele (TÜ) jne
 Infotunnid erinevatele koolipidajatele (sh Tallinna Linnavalitsus, Kohtla-Järve jms)
 Aasta kooli konkursitingimuste uuendamine (Harno)
 Arutelud kvaliteedihindamise ja koolijuhtide atesteerimise süsteemi koostöödest Erasmus + eesmärkide seadmise koolitus ja videod
 Piloodi vahetulemuste tutvustamine HTMi analüüsiosakonna seminaril ja üldharidusvaldkonna kolleegidele (3 seminari)
 Üldhariduse võrgustik ja andmeklubi (Harno)
 Osalemine Noortevaldkonna Kvaliteedinõukoja aruteludes (HTM)
 Osalemine Haridusjuhtimise Akadeemia tegevustes (TLÜ)
 Osalemine HTMi, EKJÜ, TLÜ ja ELVL ühisseminaril koolijuhtimise teemal
 Hariduseksporti võrgustik (Harno)
 Õppekava arenduse tööühm (HTM), seminaripäeva korraldamine HAKAs

4.2. Analüüsid ja ülevaated

Erinevate osapoolte teavitamiseks kvaliteedihindamise tulemustest ning kvaliteedikultuuri levitamise eesmärgil on HAKA 2025. aastal koostanud mitmeid analüüse ja ülevaateid.

Tabel 8. Artiklid ja ülevaated 2025

Kõrgharidus
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Measuring What Matters - An Exploratory Study on the Estonian Institutional Accreditation Outcomes (Ajakiri Quality in Higher Education). Heaks kiidetud 2025, ilmub 2026 alguses ➤ Institutsionaalne akrediteerimine 2026+. https://haka.ee/wp-content/uploads/Kaaskiri_IA_22.04.2025.pdf ➤ Hiob, K., Murnikov, V., Mattisen, H., Lauri, L. (2025) Ülevaade kvaliteedikultuuri käsitlest teaduskirjanduses. Tallinn: Eesti Hariduse Kvaliteediagentuur. ➤ Lauri, L. (2025) <u>Kõrghariduse institutsionaalse akrediteerimise uus mudel: kõrgkooli arengut toetav kvaliteedihindamine.</u> Ülevaade haridussüsteemi välisindamisest 2024/2025. õppeaastal
Kutseharidus
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kroonmäe, M., Taimsoo, R., & Hermann, K. (2025) <u>Kutseõppe kvaliteedi hindamine 2019-2024: tulemused ja õppetunnid.</u> Tallinn: Eesti Hariduse Kvaliteediagentuur. ➤ <u>Lähteülesanne ja taustamaterjal uue mudeli kujundamiseks</u>
Üldharidus
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Arus, H. (2025) <u>Üldhariduse kvaliteedi kogemuslood.</u> Ülevaade haridussüsteemi välisindamisest 2024/2025. õppeaastal

Analüüside ja nende tulemuste tutvustamiseks oleme korraldanud arutelusid kitsamas ringis ning veebiseminare laiemale auditooriumile. Tagasiside analüüside ja varasemate perioodide hindamistulemuste kokkuvõtted on andnud sisendi uute hindamismudelite

väljatöötamise nii kõrg- ja kutsehariduses kui täienduskoolituses.

Järeldused

2025. aastal suurenes märkimisväärselt HAKA kaasamine üldhariduse valdkonna võrgustikesse, samuti poliitikakujundamisse. Oleme pidanud mitmeid olulisi arutelusid HTMiga kvaliteedihindamise tuleviku teemal. Samas on meid kaasatud nii koolijuhtide atesteerimise süsteemi kui hea pidaja tava väljatöötamise. HAKA panustab aktiivselt ka Haridusjuhtimise Akadeemia tegevustesse. Üldhariduses on mitmeid olulisi seminare peetud just HTMiga, eeskätt andmete ja hariduse tõenduspõhisuse osas. Teistes valdkondades on koostöö partneritega jäänud eelnevate aastatega võrreldes samale tasemele.

2025. aastal läbi viidud partnerlusuuringu tulemustele toetudes võib väita, et HAKA on partnerite poolt hinnatud koostööpartner, keda usaldatakse ja kelle panust hinnatakse. Ootus tulevikuks on HAKA nähtavuse suurendamine ning sõnumite selgus. See on 2026. aastal nii HAKA ülese kui valdkondlike tegevuskavade fookuses.

5 Rahvusvaheline kogukond

Eesmärk: HAKA on parima rahvusvahelise praktika maaletooja õppeasutuste kvaliteedikultuuri edendamisel ning panustab oma oskusteabega teiste riikide hariduse kvaliteedi arendamisse.

Võtmenäitajad: Hindamiste ja projektide mõju kvaliteedikultuuri edenemisele välisriikides ja Eestis on hinnatavate asutuste, projektipartnerite ja Eesti osalejate tagasiside põhjal märgatav. Alus: projektitegevuste analüütilised kokkuvõtted, hinnatavate asutuste tagasiside, osalejate tagasiside HAKA poolt kaasatud rahvusvahelise ekspertide asjatundlikkuse osas

Ülevaade tegevustest ja tulemustest 2025

2025. aastal osales HAKA partnerina 3 Erasmus+ projektis ja ühes Interreg projektis ning viis ellu arengukoostöö projekti Ukraina, vt täpsemalt siit [Rahvusvahelised projektid - HAKA](#). Kahes Erasmus+ projektis – Domani ja EuroTeQ on kesksel kohal mikrovalifikatsioonidega seotud arendustegevused. Kolmandas projektis – Prodiges – panustab HAKA koos e-kursuse kvaliteedimärgi töörühmaga digiõppe kvaliteedi teemadel. Domani projekti panustavad nii kõrghariduse kui täienduskoolituse tööpesa liikmed, Prodiges tegevuse veab eest kõrghariduse pesa, Eurotech projektis on juhtiv roll täienduskoolituse tööpesal.

HAKA osaleb jätkuvalt EQAVET liikmesriikide (Sloveenia, Soome, Horvaatia, Eesti) projektis „Promoting the use of Transnational Peer Reviews“. 2025 osales rahvusvahelises vastastikhindamises Haapsalu Kutsehariduskeskus. Kokku 5 Eesti kutsekoolide esindajat osalesid hindajatena rahvusvahelistes hindamismeeskondades Horvaatias, Soomes, Eestis ja Sloveenias. Interregi projektis LeadEx “Learning about the

Educational Approach to Develop Excellence“ osaleb üldhariduse tööpesa. Projekt keskendub sellele, kuidas tugevdada haridusvaldkonna poliitikakujundamist ja kvaliteeti, pöörates erilist tähelepanu hariduslikule võrdsusele ja tipptaseme saavutamisele, eriti haavatavates sihtrühmades

Ukraina projekti raames toimus kolme Ukraina kõrgkooli institutsionaalne akrediteerimine, millega kaasnesid erinevad arendustegevused. Põhjalikumalt on projekti kohta võimalik lugeda siit [Kõrghariduse kvaliteedi edendamine Ukrainas - HAKA](#).

Kõrghariduses on HAKA endiselt aktiivne kõikides agentuuride võrgustikes – ENQA, CEENQA, INQAAHE. 2025. aastal korraldas HAKA Eestis CEENQA aastakonverentsi ning tehisaru teemalise töötoa koostöös ENQAgaga - "Responsible use of Artificial Intelligence in Quality Assurance Agencies"

Kutsehariduse ja täienduskoolituse valdkonnas osaleb HAKA regulaarselt EQAVET koostöövõrgustikus ja täidab EQAVET riikliku tugikeskuse (NRP) ülesandeid (vt lähemalt [EQAVET National Reference Points - Employment, Social Affairs and Inclusion](#))

2025. aastal korraldas kutsehariduse tööpesa õppevisiidid Hollandisse ja Austriasse, milles osalesid kutsehariduse kvaliteedihindamise mudeli tööühma liikmete kõrval ka teiste HAKA tööpesade liikmed. Üldhariduse tööpesa korraldas õppeviisi Sloveeniasse ja osales ka Austria õppevisiidil. Samuti toimus Leadexi projekti raames õppereis Hispaaniasse, Murcia piirkonda, kus külastati nii kutseõppeasutusi kui üldhariduskooli.

Tabel 9. Ülevaade rahvusvahelistest tegevustest valdkondade lõikes

Kõrgharidus
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Osalemine ENQA nõukogus ➤ Osalemine EHEA temaatilises töögrupis C -QA ➤ Osalemine Euroopa Komisjoni Policy Lab Euroopa Kraadi(märgise) väljatöötamiseks ➤ Posterettekannet ENQA Forumil Küprosel 9.-11.04 ➤ Koolituse läbiviimine PRODIGE projekti raames Gruusia ülikoolidele 22.04 -7.05 ➤ Osalemine ettekandega QAN võrgustiku aastakoosolekul Haagis 21-22.05 ➤ CEENQA aastakonverentsi korraldamine Tallinnas 13. –14.06 ➤ CEENQA konverentsi publikatsioon "Higher Education's Connection with the Labour Market" ➤ ENQA töötoa "Responsible use of Artificial Intelligence in Quality Assurance Agencies" kaaskorraldamine Tallinnas 11.-12.06 ➤ Osalemine ENQA seminaril European dimension of Quality Assurance 9.09 ➤ Osalemine ENQA Agency Reviewers koolitusel 12.-16.09 ➤ Osalemine paneeldiskussioonis Ukraina kõrghariduse kvaliteedifoorumil Lutskis 17.-18.09 ➤ Osalemine Balti agentuuride seminaril Riias 16.-17.10 ➤ Osalemine ENQA üldkogul 22.-24.10 ➤ Ettekanne EQAF konverentsil Budapestis 12.-14.11

- EQAFi publikatsioon "Joint Efforts for Quality Enhancement: HAKA-NAQA Partnership to Support Ukrainian Universities through Institutional Accreditation"
- Ettekanne CEENQA seminaril 19.11
- Osalemine paneelarutetus ja ettekanne PRODIGE projekti National Round Table on Digital HE Tbilisis 4.-5.12
- Osalemine HiBLend lõppkonverentsi paneelarutetus Brüsselis 9.12
- Osalemine komisjoni töös: "Implementation and Monitoring of Quality Assurance in Maltese Higher Education"

Kutseharidus

- EQAVET võrgustik ja NRP ülesanded: ajakohane info kodulehel NRP kohta, uudislood ja Eesti näited EQAVET uudiskirjades 19.11 ; 8.12 :
- Austria and Estonia host joint peer learning event on quality assurance
- Learn more about the joint project of Croatia, Estonia, Finland and Slovenia on the Further Development of Transnational Peer Reviews for VET providers:
- Ülevaade Eesti kutsehariduse ja täienduskoolituse kvaliteeditagamise arengutest "EQAVET Implementation Survey 2025"
- Osalemine EQAVET aastakoosolekul 12.-13.06 Varssav
- EQAVET rahvusvaheline Peer Review: juhtrühm (piloting up-dated criteria, Peer Review'd 2025,sh Eestis Haapsalu KHK ja 5 Eesti eksperti rahvusvahelistes tiimides Soomes, Eestis, Horvaatias ja Sloveenias)
- Peer review veebinarid, sh Eesti koolide esindajad 20.11
- Ettekanded Läti kvaliteediühingu konverentsil "Never normal" 4.12
- Ettekanne EQAVET PLAI 'The role of quality assurance in advancing basic skills in VET' 4.11
- Ettekanne Küprose VET delegatsioonile 22.10 Tallinna Polütehnikumis
- Ettekanne Ungari VET-tiimile 23.10 Tartus
- Hollandi EQAVET NRP esindajad EKEÜ seminaril 13.11
- Ettekanne ja osalemine EQAVET PLAI Work-based learning, Zagrebis 11.-12.12
- Osalemine Eesti ja Hollandi VET-tiimide seminaril Hollandis 30.-31.10
- HAKA ja töörühma liikmete õppereis Austria EQAVET NRPs 16.-17.10
- HAKA ja töörühma liikmete õppereis Hollandi EQAVET NRPs 15.-16.04
- Osalemine ja ettekanne Co-Development Workshop on Quality Assurance in Digital Learning Environments (EQAVET project), May 14–15, 2025 Soomes Kai
- Slovakkia VET delegatsiooni vastuvõtmine ja ettekanded 27.-29.05, Teko ja Tallinna Ehituskool
- Osalemine ja töögrupi modereerimine rahvusvaheliste VET-tiimide seminaril 28.-30.04 Tartus

Täienduskoolitus

- 2 ettekannet "Varssavi MicroSummit" konverentsil 13-14.juuni, Eesti kogemuse jagamine mikrokvalifikatsioonide hindamismudeli ja mikrode seadustamise protsessi teemal
- Ettekanne EuroTeQ projektimeeskonnale "Estonian framework and Quality Assurance of Micro-credentials" 26. märts

- EuroTeQ projekti ettekanne mikrode hindamise kogemusest 1.oktoober
- Ettekanne "Mikrokvalifikatsioonid Tšehhi kõrghariduses" Eesti kogemus, Karlova Ülikool, 13.11
- Domani projekti seminari korraldamine ja osalemine Tallinnas (Ukraina ja Mongoolia mikrode arendamine) 28-29. oktoober
- Eesti mikrokvalifikatsioonide seadusandluse ja hindamismudeli tutvustamine Läti ülikoolidele 16.detsember

Üldharidus

- Austria 15-17. oktoober (EQAVET PLA): üldhariduse kvaliteedimudeli tutvustamine Austria haridusministeeriumis.
- Sloveenia õppevisiit novembris, sh ettekanne Sloveenia Haridusministeeriumis
- Liitumine Leadexi projektiga (partner), osalemine Murcia õppevisiidil ja projekti arvakohtumisel mais
- Osalemine Balti agentuuride seminaril Riias 16.-17.10
- Erinevad ettekanded Education Estonia meeskonna kaudu tulnud külastustele (delegatsioonid sh UAEst, Lätist jpt)

Hea näide rahvusvahelise hea praktika maaletoomisest on HAKA koostöö Hollandi EQAVET NRPga: meie õppevisiidile Hollandisse järgnes sealsete ekspertide osalemine EKEÜ sügisseminaril kvaliteedikultuuri teemaliste ettekannetega.

Järeldused

Väljakutse seoses rahvusvahelistumisega on fookuste seadmine nii välisprojektides osalemisel kui ka välisdelegatsioonide vastuvõtmisel, mille maht aasta-aastalt suureneb. Oht oma tegevuste liigsele killustamisele on suur, eriti arvestades HAKA meeskonna väiksust. Rahvusvaheliste projektide valikul oleme püüdnud lähtuda sellest, et osalus projektis looks lisaväärtust ka Eestis. Samas oleme siiani olnud mitte projektide algataja, vaid kaasuja rollis, mis muuhulgas tähendab seda, et panustame oma oskusteabega teiste riikide hariduse valdkonna arengutesse ning lisaväärtus Eesti jaoks kas puudub või ei ole kuigi märkimisväärne.

Juhtrollis on HAKA rahvusvahelise vastastikhindamise Peer Review projektis, kus me panustame järjepidevalt uute projektiperioodide kavandamisel, samuti kõrghariduse kvaliteedi edendamise projekt Ukrainas, mida HAKA viib ellu Eesti arengukoostöö raames.

Arengukoostöö Ukraina suunal on kahtlemata oluline ning sealsete kõrgkoolide huvi HAKAga koostöö järele on suur, kuid takistuseks on nii rahastus kui HAKA minimalistlik koosseis. Inimeste kõrge töökoormuse taha on kinni jäänud ka piiriüleste kvaliteedihindamiste kontseptsiooni väljatöötamine ning ka e-kursuse kvaliteedimärgi protsessi kui teenuse müügi võimaluste rakendamine. Viimase osas on huvi rahvusvaheliselt päris suur, kuid reaalsete tellimusteni ei ole veel jõutud. HAKA on võimekus panustada haridusteenuste ekspordile, kuid seda pidurdab nii inimeste hõivatus

siseriiklike ülesannete täitmisel kui ka ebapiisavad teadmised ja oskused teenuste väljatöötamise ja turundamise valdkonnas. Järgmisel aastal ühineb kõrghariduse arendusjuht, kelle ülesanne on pikemas perspektiivis ka piiriüleste hindamiste kontseptsiooni väljatöötamine.

Partnerlusuuringu tulemused kõnelevad sellest, et sidusrühmad tunnustavad küll HAKA rahvusvahelist haaret, kuid leiavad, et parima rahvusvahelise praktika maaletoomine võiks olla süsteemsem. Oleme selle kriitika pardale võtnud ning püüame jõudumööda arvestada. Kõrghariduses ja kutsehariduses saame tõukefondide (KVARA, PRÕM+) toel kutsuda nii välisesinejaid kui korraldada õppevisiite. Teine suund on rahvusvaheliste projektide ja õppevisiitide raames ning teaduskirjandusest saadud oskusteabe levitamine kohapeal. Ühe kanalina töötasime välja HAKA kõrghariduse uudiskirja formaadi, mis hakkab ilmuma 2026. aasta jaanuarist. Kui formaat end õigustab, laiendame seda ka teistele valdkondadele.

6 HAKA kui organisatsiooni arengueesmärk

Eesmärk: HAKA juhtimine, töökorraldus ja jagatud väärtused loovad vajalikud eeldused HAKA eesmärkide saavutamiseks.

6.1. HAKA tegevuste planeerimine on ressursisäästlik ja säilienõtk.

Võtmenäitaja: Välja on arendatud kasutajasõbralik ja ressursse säästev digitookeskkond. HAKA toimetulek määramatusega on kõrge: võetud ülesanded on tähtaegselt ja kvaliteetselt ellu viidud.

Digitooakeskkonna (hakateegi) arendus ei ole siiski läinud loodetud tempos. Paraku on tööde tellimise ja rahastamise põhiotsustaja mitte HAKA, vaid HTM tehnoloogia juhtimise osakond ning HAKA hakateegi arendus on sõltuvuses EHIS2 arenduse prioriteetidest. 2024. aasta lõpus vahetus arendaja ning tänu sellele, et võtsime kohe alguses initsiatiivi ning saime arendusmeeskonnaga kokku ja selgitasime oma ootusi ja vajadusi, on koostöö varasemaga võrreldes kordades parem. 2025. aastal oli fookuses täienduskoolituse mooduli arendus hakateegis ning selle sidumine EHISe mikrokvalifikatsiooniõppe taotluskeskkonnaga. Hakateegi arenduse eest vastutav HAKA töötaja sai võimaluse olla arendaja töövarjuks ja osaleb igapäevaselt arendusmeeskonna koosolekutel kvaliteetse sisendi andmisega. Need tegevused on aidanud üksteisemõistmisele kaasa.

Haridussilma juurde loodav üldhariduskoolide töölaud ning selle juures olev kvaliteedihindamise keskkond olid 2025. aasta lõpuks küll valmis, kuid testimisel ilmsid probleemid, mis vajavad veel tööd, enne kui keskkond koolidele avada.

Töökorraldust häiris 2025. aastal kolimine Tammsaare kontoris ühelt korrusel teisele. HAKA käsutuses on üks suur ruum, kus on 14 töökohta. Avatud kontoriga harjumiseks vajame veel aega ning selgeid kokkuleppeid ja nende järgimist. Sügisel läbi viidud pühendumusuuringu põhjal on rahulolematuse füüsilise töökeskkonnaga esialgu suur – 2024. aastal oli rahulolu viiepunktiskaalal 4,4, 2025. aastal langes 3,7-le. Kõige madalamad

hinnangud said väited „Töökeskkond võimaldab keskenduda“ ja „Töökeskkond võimaldab teisi segamata teha telefonikõnesid/veebikoosolekuid“.

6.2. HAKAs on arengukava eesmärkide saavutamiseks piisav arv pädevaid ja motiveeritud töötajaid.

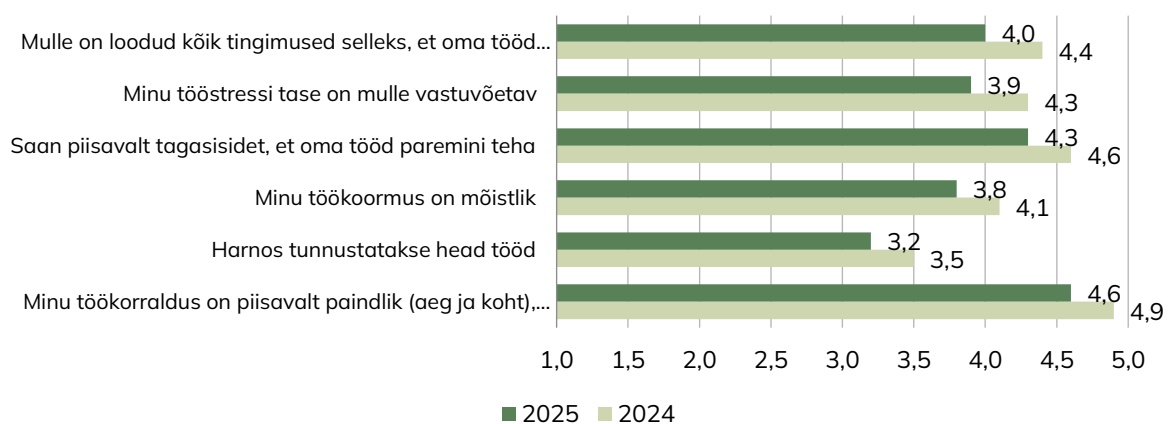
Võtmenäitaja: Õppeasutuste jt partnerite tagasiside HAKA töötajate pädevusele on stabiilselt kõrge või kasvav. Alus: Õppeasutuste ja koostööpartnerite küsitlus 2024 ja 2026

2025. aasta lõpuks oli HAKAs tööl 18 inimest. 5 töötajat, kes liitusid 2024. aasta jooksul on meeskonnaga väga hästi kokku sulanud. Igas valdkondlikus tööpesas on valdkonnajuht ja hindamisjuht, kõige väiksemad on kutsehariduse ja täienduskoolituse tööpesad, kus on kummaski kolm liiget. 2025. aasta tegevuste maht oli kolmeliikmelistele tööpesadele jõukohane, kuid uute ülesannete lisandumisel või hindamismahtude suurenemisel on vaja leida lisajõudu.

Oluliste sidusrühmade (õppeasutused, eksperdid) rahulolu HAKA töötajate pädevusega on stabiilselt kõrge. Ekspertide tagasiside kogu hindamisprotsessile ja HAKA toele selles protsessis on seitsmesel skaalal keskmiselt 6,5. Õppeasutuste ja ekspertide tagasiside koolituste läbiviimisele on toodud tabelites 2 ja 3.

Harnos läbi viidud pühendumusuuringu tulemused näitavad, et HAKA töötajad teevad oma tööd rõõmuga (4,5), nende tööalased eesmärgid on selged (4,7) ning seotud valdkonna strateegiliste eesmärkidega (4,9). Leitakse, et HAKAs on hea tööõhkkond (4,5) ning töötasu kujunemise põhimõtted on arusaadavad.

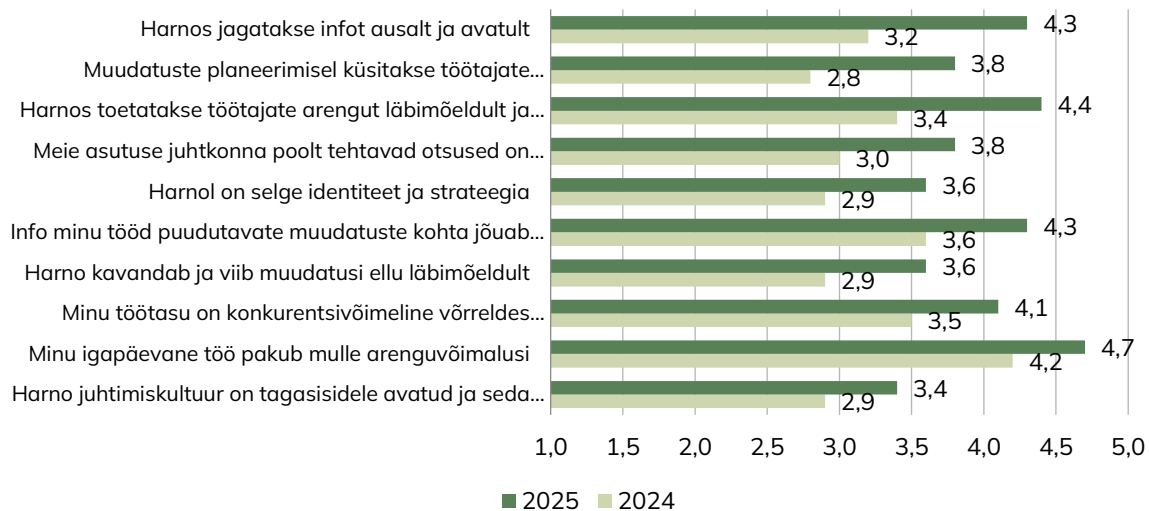
Suurimad langused võrreldes 2024. aastaga on tööstressi, töökoormuse, töötingimuste ja tunnustamise osas:

Tööstressi ja töökoormust hindasid kõrgemaks peamiselt valdkonnajuhid, samas kui tagasisidet vajaksid rohkem just spetsialistid. Koostöövestlustel leidsid siiski enamik, et hinnangud töökoormusele ja tööstressile võis mõjutada konkreetne ajahetk, mistõttu seda

ei saaks laiendada kogu aastale. Samuti ilmses, et töökoormuse ja tööstressi vahel ei osatud alati vahet teha.

Suurimad hinnangute tõusud on seotud valdavalt Harno tasandiga.

Hinnangute tõus Harno tasandil tehtavate otsuste ja ettevõtmiste osas on selgelt seotud sellega, et 2024. aasta lõpuks oli lahenenud HAKA kui iseseisva ja sõltumatu agentuuri staatusega seotud vaidlused ning oli kadunud oht, et agentuur lahustatakse Haridus- ja Noorteameti struktuuris ning kaob HAKA kuratooriumi roll HAKA sõltumatuse tagamisel. Olukord on normaliseerunud ning seetõttu on ka hinnangud jõudnud tagasi 2023. aasta tasemele.

Rahulolu suurenemine oli kindlasti seotud ka eelmise pühendumusuuringu tulemustest johtuva tegevuskava eduka elluviimisega. 2025. aastal tegelesime terve aasta jooksul edasiviiva tagasiside harjutamisega, saime tööle valdkondade vahelise planeerimise ning tegelesime koosolekute kultuuri edendamisele. Lõime HAKA töötajatele arengupäevade võimaluse, käivitasime kovisiooni rühma ning mõtestasime uuesti läbi „10 käsku“ ning ootused hakkajale. Läbiv teema 2025. aastal oli ka kommunikatsioon. Esimesel poolaastal toimusid kommunikatsiooni teemalised seminarid, mille tulemusena valmis aasta lõpuks HAKA kommunikatsioonikava 2025-2027. Teisel poolaastal läbisime ühiselt LinkedIni koolituse, mille mõju oli koolitusele järgenvatel kuudel selgelt nähtav.

2025. aastal sai hoo sisse analüüsi tööpesa, millel oli kaks peamist ülesannet – ühtlustada HAKAs rakendatavat tagasisidesüsteemi ning leida lahendus arengukava võtmenäitajate osalisele puudulikkusele. Aasta lõpuks oli tagasisidesüsteem ühtlustatud ning läbi viidud partnerlusuuring, mille tulemused võimaldavad hinnata mitme arengukava eesmärgi täitmist. Partnerlusuuringu viime uuesti läbi 2027. aastal.

6.3. HAKA rahalised vahendid on piisavad põhitegevuste kvaliteetseks elluviimiseks ning nende pidevaks parendamiseks.

Võtmenäitaja: Arendustegevusteks ning töötajate enesetäiendamiseks suunatud rahaliste vahendite trend on stabiilne või kasvav.

HAKA eelarvedünaamikast 2022-2025 annab ülevaate järgmine tabel

	ametikohad	palgafond	ekspertid	Tööjõumaksud	maj-kulud	liikmemaks	Harno üldloiv	2025	2024	2023	2022
RE (kõrgharidus)	4,6	187 714	65 851	73 654	71 060	17 192	0	415 471	422 128	407 525	474 000
ESF (kõrgharidus, KVARA)	0,0	2 045	29 280	10 588	28 018		0	69 931	56 381		
ESF (kutseõpe)	3,5	111 160	27 275	46 763	68 092		-4 737	248 553	185 992	244 182	408 594
ESF (täienduskoolitus, HTM)	3,0	93 783	23 235	39 553	43 603		-11 999	188 175	152 780	96 511	209 968
ESF (Töötukassa)	0,0	0	0	0	0			0	0	267 661	260 861
ERF (Üldharidus)	5,9	195 798	109 346	103 129	79 858	704 225	-44 739	1 147 617	852 014	573 194	354 137
Omatulu (välisrahastus)	0,0	0	4 200	406	6 134		-1 074	9 666	1 747	74 940	96 635
Välisprojektid (välisrahastus)	0,7	25 891	1 800	9 360	29 138		-2 860	63 329	18 467	43 034	124 175
Eesti arengukoostöö	0,4	25 846	66 408	18 369	18 808			129 431	49 674	0	28 330
RE (üldharidus)								0	0	0	50 000
KOKKU	18,0	642 237	327 395	301 822	344 711	721 417	-65 409	2 272 173	1 739 183	1 707 047	2 006 700

RE	24%
EL töökefandid	72%
Omatulu ja rahvusvahelised projektid	4%

Võrreldes 2024. aastaga jäid investeeringud töötajate enesetäiendamisse vaatamata üldistele kärbetele samale tasemele (ca 40 000 eurot). Arvestatud on nii sisekoolitusi, individuaalseid koolitusi, osalemist erinevatel siseriiklikel ja rahvusvahelistel võrgustiku- ja õpisündmustel (konverentsid, seminarid, töötoad). Koostöövestluste raames kokku lepitud arenguvajaduste katteks on alati vahendid leitud.

2025. aasta nn solidaarseks eelarvekärpeks leidsime mitmeid võimalusi ürituste korraldamisel enda ruumides, suurendasime videokoosolekute osakaalu, vähendasime ekspertide ja töörühmade toitlustamise kulusid (loobusime cateringi teenustest, leidsime alternatiive). Kui üldharidus, kutseharidus ja kõrgharidus tuli kärbetega toime, ilma et see mõjutaks olulisel määral HAKA poolt pakutavate teenuste kvaliteeti, siis täienduskoolituses olime sunnitud loobuma nii mõnestki arendustegevusest, mis olid planeeritud järgnevatele aastatele.

Harnos läbi viidud pühendumusuuring näitas, et HAKA töötajate rahulolu töötasuga on endiselt madal, kuid väärrib märkimist, et HAKA inimeste rahulolu oli Harno keskmisest siiski kõrgem.

6.4. Kvaliteedikultuur on kõigi HAKA töötajate poolt ühtselt mõistetud, väärtustatud ja järgitud.

Võtmenäitaja: Koostöövestluste raames koostatud individuaalsed analüüsid väärtuspõhise lähenemisviisi rakendamiseks.

Koostöövestluste raames on läbi räägitud individuaalsed eesmärgid HAKA eesmärkide lõikes, sihid 2026. aastaks seatud ning arenguvajadused kaardistatud.

Kvaliteedikultuuri mõtestamine oli fookuses 2024. aasta II poolaastal, 2025. aastal panime kokku ülevaade kvaliteedikultuuri tõlgendustest teaduskirjanduses ning arutasime seda HAKA tööseminaridel. Novembris esitlesime kokkuvõtet kõrgkoolide kvaliteedijuhtide võrgustikus.

Kvaliteeditööpesa eestvedamisel arutasime suveseminaril HAKA töötajate „10 käsku“ ning mõtestasime neid oma igapäevatöö kontekstis.

Järeldused

HAKA juhtimine, töökorraldus ja jagatud väärtused loovad vajalikud eeldused HAKA eesmärkide saavutamiseks. Rahalised vahendid HAKA arengukava eesmärkide elluviimiseks on piisavad, töötajate motivatsioon kõrge ning vaatamata tööstressi ja töökoormuse tajutud tõusule on töötajaid ülesannete ja eesmärkide täitmiseks piisavalt.

Peamisteks kitsaskohtadeks on hooajaliselt suur töökoormus ja kirev tegevuste palett, mis võib viia tööstressi tajumiseni. Selle vältimiseks oleme kavandanud pühendumusuuringu tegevuskavasse mitte niivõrd konkreetseid tegevusi, kuivõrd hoiakute muutusi – enesejuhtimine, märkamine, julgus öelda ei, julgus tunnistada, et ei saa hakkama ja küsida abi.

Töökoormuse ohjamiseks teeme edaspidi lisaülesannete võtmisel rangemaid valikuid, seame prioriteete ning tunnustame ennast siis, kui suudame mõnest tegevusest loobuda. HAKA üleste tegevuste planeerimine peaks olema süsteemsem ning fookused selgelt paigas.

Ressursisäästlikkus oli fookuses ka 2025. aastal, nii finantside kui inimeste aja ja keskkonnasäästlikkuse aspektist lähtuvalt. Hoidsime kokku nii ürituste korraldamise kui transpordikulude arvelt. Jätkuv probleem on HAKA tegevuste sõltuvus tõukefondidest, mis on eelkõige kriitiline seal, kus ülesanne tuleneb seadusest. Täienduskoolituse valdkonnas oleme juba praegu sunnitud arendustegevusi kokku tõmbama, kuigi vajadus on sihtrühma poolt selgelt tajutud ning senine tagasiside HAKA poolt pakutava kvaliteedile kõrge. Kitsaskohaks on ka HAKA infosüsteemi arenduse viibimine, mille põhjused on paraku väljaspool HAKAt.

Partnerlusuuring kinnitas, et HAKA-t nähakse kui hariduse kvaliteedi kompetentsikeskust, kus töötavad oma valdkonna professionaalid. Grupiintervjuudes osalenud partnerorganisatsioonide hinnangul on HAKA väärtused – kompetentsus, avatus, süsteemsus ja koosloome – tegevustes ja suhtluses märgatavad ning loovad stabiilse väärtusruumi. Kõiki nelja väärtust peeti olulisteks ja korduvalt esilekerkinud aspektideks

koostöös HAKA-ga. HAKA professionaalsus, valdkonnaspetsiifilised teadmised ning võime pakkuda usaldusväärset ja praktiliselt rakendatavat sisendit on loonud tugeva aluse HAKA kui kvaliteedi hindamise ekspertsuse kuvandile. (Parnterlusuuring, lk 54).

HAKA kui sõltumatu kvaliteediagentuuri kuulumine Haridus- ja Noorteameti koosseisu on endiselt probleem, mille lahendamine ei ole HAKA pädevuses. Küll aga liikusime 2025. aastal edasi HAKA rolli mõtestamisel ning suutsime koostöös poliitikakujundajaga kirjeldada HAKA kui „sõltumatu ja iseseisva agentuuri“ staatust ka seaduse tasandil. Eeldame, et HAKA ettepanekud kõrgharidusseaduse muudatuste eelnõusse jõuavad Riigikokku 2026 esimesel poolaastal.

Koostaja: Heli Mattisen